

NEEM DE FIETS MEE IN DE AANPAK VAN MAATSCHAPPELIJKE OPGAVEN!

Nederland staat voor grote maatschappelijke opgaven, zoals publieke mobiliteit voor iedereen, regionale bereikbaarheid, de instandhouding van infrastructuur en de woningbouwopgave. De fiets levert als **efficiënt, betaalbaar, ruimtebesparend, gezond en schoon vervoermiddel** een belangrijke bijdrage aan al deze opgaven. Investerings in de fiets zijn bovendien kosteneffectief en relatief snel uitvoerbaar. Ze vergroten de bereikbaarheid van mensen en voorzieningen, maken publieke mobiliteit voor meer mensen toegankelijk, beperken de maatschappelijke kosten van onderhoud en vervanging van infrastructuur en maken woningbouw mogelijk zonder extra beslag op de schaarse ruimte.

Daarom onze oproep: Neem de fiets mee in de aanpak van maatschappelijke opgaven.

Publieke mobiliteit voor iedereen

Publieke mobiliteit moet voor iedereen bereikbaar, betaalbaar en toegankelijk zijn, ook in kleinere kernen, het landelijk gebied en voor mensen met beperkte financiële middelen. **De fiets vergroot het bereik van publieke mobiliteit en maakt het bestaande mobiliteitssysteem beter toegankelijk.** Investerings in de fiets verdienen zich terug doordat meer mensen gebruik kunnen maken van bestaande OV- en deelmobiliteitsvoorzieningen, zonder dat daarvoor overal extra openbaar vervoer hoeft te worden georganiseerd. De fiets draagt hier op verschillende manieren aan bij:

- **Cruciale schakel voor de 'first mile'.** Nu al reist 43% van de dagelijkse 1,3 miljoen treinreizigers met de fiets naar het station. Dit aandeel zal naar verwachting verder groeien. Ook voor de bereikbaarheid van bushaltes aan de randen van woonkernen is de fiets onmisbaar.

- Zorgen voor een goede fietsbereikbaarheid van treinstations, OV-hubs en bushaltes via vlotte en veilige (door)fietsroutes.
- Zorgen voor voldoende en veilige fietsparkeervoorzieningen.

- **Cruciale schakel voor de 'last mile'.** Nog slechts 15% van de treinreizigers legt het laatste deel van de reis per fiets af. Juist deze laatste kilometers kunnen bepalen of mensen voor het OV kiezen. OV-fietsen en regionale deelfietsssystemen maken het openbaar vervoer aantrekkelijker en vergroten het bereik van stations en mobiliteitshubs.

- Uitbreiden van het aanbod van OV-fietsen.
- Stimuleren van de regionale uitrol van deelfietsssystemen.

- **Aantrekkelijke aanvulling op rit met publiek vervoer.** Als een rit ook volledig met de eigen (elektrische) fiets gemaakt kan worden, vormt dit voor mensen soms een aantrekkelijk alternatief voor een reis met publiek vervoer. Bijvoorbeeld omdat het sneller is of comfortabeler (mijden van drukke bussen of treinen in de spits) of voordeliger.

In dat geval is het wel noodzakelijk dat mensen beschikken over een eigen fiets en kunnen fietsen. Dat is niet vanzelfsprekend, want één op de tien Nederlanders van 6 jaar en ouder heeft geen fiets.

Zorgen dat iedereen over een fiets beschikt en kán fietsen, onder meer via City Deal 'Fietsen voor Iedereen' en het vervolg: 'Opstappen'.

Regionale bereikbaarheid

Nederland wil voorzieningen, werk en onderwijs ook in de toekomst goed bereikbaar houden. Dat vraagt om een mobiliteitssysteem waarin de beschikbare capaciteit slim wordt benut. De fiets speelt daarin een sleutelrol. Investerings in de fiets verdienen zich terug doordat meer verplaatsingen plaatsvinden zonder extra druk op het wegennet. Zo neemt de bereikbaarheid toe zonder dat er extra weginfrastructuur nodig is.

Nu al wordt 28% van alle verplaatsingen in Nederland per fiets afgelegd. Voor 52% van de ritten naar school en 28% van de woon-werkverplaatsingen is de fiets het

belangrijkste vervoermiddel. Zo is de fiets enorm belangrijk voor de bereikbaarheid van tal van voorzieningen. Tegelijkertijd is de potentie voor verdere groei groot. Zo is 35% van alle autoritten korter dan 5 kilometer, 49% korter dan 7,5 kilometer en 66% korter dan 15 kilometer: afstanden die voor veel mensen goed af te leggen zijn met de (elektrische) fiets.

In 'Bereikbaarheid op peil', de gezamenlijke mobiliteitsstrategie van het Rijk en decentrale overheden, is daarom een belangrijke rol weggelegd voor de (elektrische) fiets om stedelijke regio's bereikbaar te houden. **Doorfietsroutes vormen daarin een essentieel onderdeel van regionale bereikbaarheidsopgaven.** Ook in de 'Ontwerp Nota Ruimte 2050' is het landelijke netwerk van doorfietsroutes opgenomen.

- De fiets als volwaardige vervoerwijze, naast auto en openbaar vervoer, structureel meenemen in regionale bereikbaarheidsanalyses.
- Investeren in vlotte en veilige (door)fietsroutes.

Instandhouding van infrastructuur

Nederland staat voor een grote onderhoudsopgave van wegen, bruggen en viaducten. De komende jaren zullen daardoor vaker en langduriger wegwerkzaamheden nodig zijn. Tijdens grootschalige en vaak langdurige wegwerkzaamheden moet verkeer vaak gebruikmaken van omleidingsroutes, waardoor extra drukte ontstaat. Juist voor de korte afstanden biedt de (elektrische) fiets dan een aantrekkelijk alternatief, zeker in combinatie met openbaarvervoer. Hierdoor blijft de bereikbaarheid beter op peil en neemt de druk op het hoofdwegenet af.

Investerings in de fiets betalen zich terug doordat daarmee hinder, files en maatschappelijke kosten tijdens deze werkzaamheden kunnen worden beperkt.

- De fiets inzetten als aantrekkelijk alternatief voor de drukke spits. Op fietsbare afstanden kan de fiets een mooie optie zijn om drukte te mijden en om gebruik van OV laagdrempeliger te maken.
- Investeren in vlotte en veilige (door)fietsroutes.
- De fiets structureel meenemen in de 'Hinderaanpak' bij werkzaamheden.
- Benutten van meekoppelkansen door bij onderhoud, vervanging en renovatie van infrastructuur tegelijkertijd ontbrekende fietsschakels aan te leggen en bestaande fietsroutes te verbeteren.
- Samenwerken met bedrijven om tijdens de wegwerkzaamheden het fietsen door werknemers te stimuleren ('Werkgeversaankpak').
- En ook na de afronding van de wegwerkzaamheden het stimuleren van fietsgebruik bestendigen, zodat dit bijdraagt aan de doorstroming op het hoofdwegenet voor de lange termijn.
- Bij vernieuwing en vervanging van infrastructuur fietsroutes meenemen.

Woningbouw

In korte tijd moeten in Nederland een miljoen nieuwe woningen worden gebouwd. Omdat 96% van deze woningen in steden is gepland, vraagt dit om slimme keuzes in de inrichting van de openbare ruimte en de mobiliteit. Investerings in de fiets verdienen zich terug doordat nieuwe woningen bereikbaar worden zonder extra beslag op de schaarse ruimte voor wegen en parkeren.

Nieuwe woningen leiden vanzelfsprekend tot extra verplaatsingen. Een rijdende fiets neemt 96% minder ruimte in dan een rijdende auto, en geparkeerd 90% minder. **Door te zorgen voor goede fietsvoorzieningen, kan de extra mobiliteit in goede banen worden geleid.** De bestaande wegen en parkeervoorzieningen kunnen het verwachte extra autoverkeer immers niet opvangen.

Bovendien ontbreekt in veel stedelijke gebieden de ruimte voor de aanleg van nieuwe wegen en parkeervoorzieningen. Investeren in goede fietsvoorzieningen bespaart daarom ruimte en kosten en draagt bij aan een leefbare woonomgeving. Minder parkeerplaatsen verlaagt de kosten van woningbouw en draagt bij aan de betaalbaarheid van woningen. Een ondergrondse parkeerplaats kost al snel €40.000-€50.000 en kan daarmee 10-15% van de realisatiekosten van een woning vertegenwoordigen. Daarnaast leidt goede fietsinfrastructuur doorgaans tot hogere vastgoedwaarden, waardoor woningbouwlocaties aantrekkelijker worden voor projectontwikkelaars.

Fietsinfrastructuur is daarmee niet alleen een mobiliteitsmaatregel, maar ook een instrument voor gebiedsontwikkeling, woningbouw en economische waardecreatie. Daarbij geldt dat voor de aanleg van fietsinfrastructuur geen beroep hoeft te worden gedaan op de beperkt beschikbare stikstofruimte. De fiets kan daarmee een belangrijke bijdrage leveren aan het realiseren van de woningbouwopgave in Nederland.

- Zorgen voor goede fietsroutes ter ontsluiting van nieuwe woningbouwlocaties.
- Zorgen voor voldoende diefstalveilige fietsenstallingen bij de woningen.

Gezondheid

De druk op de zorg neemt toe door vergrijzing, een groeiend aantal mensen met chronische aandoeningen en stijgende zorgkosten. Tegelijkertijd bewegen veel Nederlanders onvoldoende. Wanneer mensen dagelijks fietsen, levert dit een belangrijke bijdrage aan de volksgezondheid. Zo verlaagt dagelijks fietsen naar het werk het ziekteverzuim en verhoogt de arbeidsproductiviteit. **Het stimuleren van fietsgebruik levert daardoor niet alleen mobiliteitswinst op, maar ook gezondheidswinst.**

- Samen investeren in veilige en aantrekkelijke fietsinfrastructuur die dagelijks fietsen stimuleert.
- Gezondheidsbaten structureel meewegen bij investeringen in mobiliteit.

Neem de fiets structureel mee

De maatschappelijke opgaven waarvoor Nederland staat, vragen om slimme investeringen die meerdere doelen tegelijk dienen. Investeren in de fiets dragen bij aan publieke mobiliteit, regionale bereikbaarheid, betaalbare woningbouw, een toekomstbestendige infrastructuur en een gezondere samenleving. Door de fiets structureel mee te nemen in beleid, investeringsafwegingen en uitvoeringsprogramma's kan het Rijk met dezelfde publieke middelen meer maatschappelijke waarde realiseren. Neem de fiets daarom niet alleen mee in het mobiliteitsbeleid, maar structureel in de aanpak van maatschappelijke opgaven.

Partners van Tour de Force

